

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060206

DOM
2016-10-14
Stockholm

Mål nr
P 292-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-12-18 i mål nr P 4866-15, se bilaga A

KLAGANDE

1. M Å

2. O Å

MOTPARTER

1. Signyou AB

2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

SAKEN

Bygglov för skylt/ljusordning på fastigheten X i Stockholms kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1294367

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M Å och O Å har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska upphäva Stadsbyggnadsnämndens i Stockholms kommun beslut att ge bygglov för en skylt/ljusanordning på fasigheten X.

Signyou AB har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (stadsbyggnadsnämnden) har getts tillfälle att yttra sig men har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

M Å och O Å har anfört i huvudsak följande.

Åtgärden strider mot detaljplanen och bestämmelser i plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Bygglov kan därför inte ges. Mark- och miljödomstolens dom grundar sig på länsstyrelsens felaktiga bedömning. Domstolen har blandat ihop deras överklagande med andra bygglovsärenden och valt att referera till avgöranden som stödjer domstolens resonemang. Det finns dock ett annat avgörande från mark- och miljödomstolen (mål nr P 5421-14) i vilket bygglov på fastigheten har nekats.

Uppmontering av en privat skylt innebär att fastigheten används för annat än allmänt ändamål. Det meddelade bygglovet tillåter därmed en användning av fastigheten som strider mot detaljplanen. Som en följd av domen finns nu en anmälan om olovlig användning av fastigheten hos stadsbyggnadskontoret.

Det överklagade bygglovet är bara ett i raden av bygglov för skyltar och ljusanordningar på fastigheten. Uppsättning av skyltar och ljusanordningar i en blåklassad kulturmiljö kräver extra hänsyn. Det kan även ifrågasättas om inte den aktuella skylten strider mot kraven i PBL på utformning, anpassning och varsamhet. I kvarteret X finns en kyrka från 1800-talet, en malmgård från 1600-talet

(Y), en äldre fastighet (Z) och kvarteret Fatbursholmen som är klassat som funkismiljö (X). I ett tidigare avgörande (RÅ 1991 ref. 103) har bygglov nekats i ett kulturhistoriskt värdefullt bebyggelseområde.

Signyou AB har anfört följande. Beslutet om bygglov innebär inte att någon annan användning av fastigheten medges än användning för allmänt ändamål. Bygglovet avser bara en skylt på byggnadens fasad. Bygglovet strider därför inte mot detaljplanen och inte heller mot kraven på utformning, anpassning och varsamhet i 2 och 8 kap. PBL.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Signyou AB har ansökt om bygglov för en skylt/ljusanordning med friliggande bokstäver och belysning på fastigheten X i Stockholm.

Frågorna i målet är om det finns förutsättningar enligt detaljplanen att bevilja bygglov och om åtgärden uppfyller kraven på utformning och anpassning till omgivningen i 2 och 8 kap. PBL.

Är åtgärden planstridig?

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot detaljplanen (9 kap. 30 § första stycket 2 PBL). Mark- och miljööverdomstolen prövar först om det strider mot detaljplanen att uppföra skylten/ljusanordningen på fastigheten.

Enligt gällande detaljplan (stadsplan) Pl 7542A är fastigheten X avsedd för allmänt ändamål. Den aktuella skylten/ljusanordningen, som ska placeras högt upp på byggnadens östra fasad mot Folkungagatan, kan inte betraktas som en del av någon verksamhet som bedrivs i byggnaden utan den bör ses som en egen fristående företeelse. Uppförandet av skylten/ljusanordningen som sådan innebär därmed inte att fastigheten används för något annat ändamål än det som detaljplanen medger. Detaljplanen saknar särskilda planbestämmelser som hindrar denna typ av åtgärd. Det får

därför anses förenligt med detaljplanen att uppföra skylten/ljusanordningen i enlighet med ansökan om bygglov.

Är åtgärden i övrigt förenlig med PBL?

Mark- och miljööverdomstolen prövar därefter om den ansökta åtgärden uppfyller övriga förutsättningar för bygglov enligt 9 kap. 30 § PBL.

I ärenden om bygglov ska skyltar utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (2 kap. 6 § första stycket 1 och andra stycket PBL). Den aktuella platsen är särskilt värdefull från kulturhistorisk synpunkt, varför bebyggelse och andra åtgärder i området måste utformas med särskild hänsyn. Även med beaktande av detta bedömer Mark- och miljööverdomstolen att skyltens/ljusanordningens placering och utformning är lämplig utifrån de hänsyn som ska tas enligt bestämmelsen. Det har inte framkommit att skylten/ljusanordningen skulle medföra någon sådan betydande olägenhet för omgivningen som avses i 2 kap. 9 § PBL eller att den skulle strida mot PBL i något annat avseende. Det som M Å och O Å har anfört ändrar inte denna bedömning.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen, i likhet med underinstanserna, att det finns förutsättningar att bevilja bygglov för den aktuella skylten/ljusanordningen. M Ås och O Ås överklagande ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Ingrid Åhman, referent, samt tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander och tf. hovrättsassessorn Elena Landberg.

Föredragande har varit Linda Ålander

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-12-18
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 4866-15

KLAGANDE

1. M Å

2. O Å

MOTPARTER

1. Signyou AB

2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

SAKEN

Bygglov för skylt/ljusanordning på fastigheten X i Stockholms kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2015-08-05 i ärende nr 4032-28242-2015, se bilaga 1

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 435013

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun gav den 2 juli 2015 Signyou AB bygglov och startbesked för en skylt/ljusanordning på fastigheten X i Stockholms kommun. Bygglovets villkor om att skyltbelysningen ska vara justerbar. M Å och O Å överklagade beslutet till länsstyrelsen i Stockholms län som avslag överklagandet. M Å och O Å har nu överklagat länsstyrelsens beslut och i samband därmed yrkat att beslutet om bygglov tills vidare inte får verkställas (inhibition).

Mark- och miljödomstolen avslag yrkandet om inhibition genom beslut den 10 september 2015.

YRKANDEN M.M.

M Å och O Å har, som de får förstås, yrkat att nämndens beslut att ge bygglov ska upphävas.

Till stöd för sin talan har de anfört huvudsakligen följande. Skylten avviker väsentligt från gällande detaljplan. Fastigheten kan enligt planen endast användas för allmänt ändamål. Bygglov för skyltar eller ljusanordningar för privat verksamhet kan därför inte ges. Frågan om ombyggnad och tillbyggnad på fastigheten har överklagats till Mark- och miljööverdomstolen och frågorna i dessa mål är integrerade med frågan om skylten. Något nytt bygglov kan inte ges förrän det andra bygglovets vunnit laga kraft. Samråd med närboende och sakägare och kommunikering enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, har inte skett. Skylten har en olämplig placering och kommer att allvarligt störa boende vid Götgatan och Åsögatan. Användningen och utformningen av skylten måste också regleras ytterligare.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen kan enbart pröva det som omfattas av det överklagade beslutet, dvs. bygglov för en skylt med måtten 901,7 x 55 cm som har invändigt LED-belysta bokstäver.

Stadsbyggnadsnämnden har den 30 juli 2014 beviljat bygglov för yttre ändringar, fasadändringar och tillbyggnader m.m. och den 27 maj 2015 beviljat bygglov för ytterligare yttre ändringar på fastigheten X. Dessa bygglovsbeslut har vunnit laga kraft genom mark- och miljödomstolens dom den 11 november 2015 i mål nr P 4409-15 och Mark- och miljööverdomstolens dom den 28 september 2015 i mål nr P 1163-15. I det senare målet förtydligar Mark- och miljööverdomstolen att bygglovet av den 30 juli 2014 inte medger någon annan användning än kontor för allmänt ändamål och om annan verksamhet skulle komma att bedrivas blir det en fråga som får hanteras inom ramen för ett tillsynsärende.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att inte heller det aktuella bygglovsbeslutet innebär att annan användning av byggnaderna än för allmänt ändamål medges utan att det enbart avser en skylt på byggnadens fasad. Mark- och miljödomstolen instämmer vidare i den bedömning som länsstyrelsen har gjort. Vid en genomgång av aktmaterialet kan det därutöver konstateras att några brister i länsstyrelsens handläggning av ärendet som medför att målet ska återförvisas inte föreligger. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV 427)

Överklagande senast den 8 januari 2016. Prövningstillstånd krävs.

Joakim Edvinsson

Kent Svensson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Joakim Edvinsson, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande har varit beredningsjuristen Anders Rejdnell.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2015-09-09
Handläggning i
parternas utelokal

Aktbilaga 4
Mål nr P 4866-15

RÄTTEN

Tingsfiskalen Marie Larsson, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Anders Rejdnell

KLAGANDE

1. M Å

2. O Å

MOTPARTER

1. Signyou AB

2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

SAKEN

Bygglov för skylt/ljusordning på fastigheten Stockholm X; nu fråga om inhibition

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms län beslut 2015-08-05 i ärende nr 4032-28242-2015, se [bilaga 1](#)

Handlingarna i målet går igenom och mark- och miljödomstolen antecknar följande.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun gav den 2 juli 2015 Signyou AB bygglov och startbesked för en skylt/ljusordning på fastigheten X i Stockholms kommun. Bygglovet förenades med villkor om att skyltbelysningen ska vara justerbar. M Å och O Å överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län som avslog överklagandet.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

M Å och O Å har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen och har, som de får förstås, yrkat att nämndens beslut att ge bygglov ska upphävas. De har också yrkat att beslutet tills vidare inte får verkställas (inhibition). Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande. Skylten avviker väsentligt från gällande detaljplan/stadsplan. Fastigheten kan enligt planen endast användas för allmänt ändamål. Bygglov för skyltar eller ljusanordningar för privat verksamhet kan därför inte ges. För att bygglov ska kunna ges krävs att planen ändras. Signyou AB, projektbyrån och Vasakronan rundar processen för detaljplan och missar helheten. Frågan om ombyggnad och tillbyggnad på fastigheten har överklagats till Mark- och miljööverdomstolen, frågorna i dessa mål är integrerade. Något nytt bygglov kan inte ges förrän det andra bygglovet vunnit laga kraft. Samråd med närboende och sakägare och kommunikering enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) har inte skett. Skylten har också en olämplig placering och kommer att allvarligt störa boende vid Götgatan och Åsögatan. Användningen och utformningen av skylten måste också regleras ytterligare. Länsstyrelsens beslut har förutom handläggningsfel också allvarliga sakfel. En ny detaljplan bör sammantaget tas fram.

Mark- och miljödomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas den 10 september 2015)

Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om inhibition.

Skäl för beslutet

Enligt 26 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden får en domstol som ska pröva ett överklagande besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte får verkställas.

Med beaktande av vad M Å och O Å har anfört och utredning i målet finner mark- och miljödomstolen att det saknas tillräckliga skäl för att förordna att beslutet tills vidare inte får verkställas. Yrkandet om inhibition ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV431)

Beslutet får överklagas inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av det.
Prövningstillstånd krävs.

Anders Rejdnell

Protokollet uppvisat/